

Yhdistyksemme panostaa lintujen suojeluun

Vuoden 2008 ensimmäiset kuukaudet ovat olleet toimeliasta aikaa TLY:ssä. Hallitus uusiutui suurelta osin, kun viisi sen jäsenistä vaihtui uusiin. Uusi hallitus haluaa osoittaa suuret kiitokset hyvin tehdystä työstä entisille hallituslaisille ja muille toimihenkilöille.

Kansaa innostettiin lintuharrastukseen

Tammikuu käynnistyi komeasti toimialueellamme BirdLifen vetämän Pihabongaus-tapahtuman puitteissa. Pihabongaukseen osallistui TLY:n alueella 794 pihaa, joista ilmoitettiin havaintoja 35 000 lintuyksilöstä. TLY:n ”edustuspihana” toimi jälleen Ruissalon Tammenterhon opastuskeskus. Viikonlopun päivystyksen aikana lintulautavieraisiin kävi tutustumassa noin 80 kiinnostunutta.

Jäseniltoja on pidetty kaksi. Ensimmäisessä Ana Schorin ja Kari Nore näyttivät kuvia ja kertoivat jännittäviä kokemuksiaan metson soitimelta. Helmikuun jäsenilta pidettiin Turun kaupunginkirjaston tiloissa. Jyrki Normajan kuvaesitys Kirgisiasta houkutteli paikalle ennätyksellisen, noin 85 kuulijaa!

Ruissalon rantatiellä on tarkkailtu lintuja kerran kuussa lintukävelyn merkeissä.

Lintujen puolesta lausuttiin

Linnustonsuojelu on alkuvuoden aikana vaatinut paljon työtä. Päälimmäisinä ovat lintuvesien suojeluohjelman toteutuksesta Lounais-Suomen ympäristökeskukselle annetut lausunnot, Ruisrock-valitus sekä lausunto Varsinais-Suomen liiton maakuntakaavaluonnoksesta.

Lintuvesien suojeluohjelman kohteissa (mm. Kaarinan Kuusistonlahti, Paimion Paimionlahti ja Uudenkaupungin lintuvedet) toimme esiin linnustonsuojelullisia näkökohtia metsästyksen, rantametsien käsittelyyn, virkistyskäyttöön ja liikkumiseen alueilla.

Ruisrock-asiassa olemme edenneet yhteistyössä Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiirin kanssa. Vähimmäisvaatimuksemme on, että tapahtuman ympäristövaikutukset selvitetään kunnolla ja haittavaikutuksia vähennetään. Myös tapahtuman ajankohdan siirto ja jopa koko festivaalin siirtäminen pois Ruissalosta tulisi ottaa harkintaan.

TLY osallistuu maakuntakaavan laadintaan

TLY antoi yhdessä Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiirin kanssa Varsinais-Suomen liitolle lausunnon maakuntakaavan luonnoksesta. Maakuntakaava koskee Loimaan, Vakka-Suomen ja Turunmaan seutukuntia. Siinä suunnitellaan maakunnan tasolla alueiden käyttöä, mm. tielinjauksia ja muita liikenneyhteyksiä, vesihuoltoa, virkistysalueita sekä luonnon- ja maisemansuojelua. Maakuntakaava toimii lähtökohtana ja ohjaa paikallisempia kaavoja (kuntien yleis-, asema- ja ranta-asemakaavoja). Sen valmisteluun osallistuminen on näin ollen erittäin tärkeää, kun haluamme vaikuttaa maakuntamme linnuston- ja luonnonsuojelun tulevaisuuteen.

Lausunnotamme kiinnitimme huomiota mm. kaavaa tukevien ajankohtaisten luontoselvitysten puutteeseen, suojelualuemerkintöjen puuttumiseen (mm. IBA-alueet), ilmastonmuutoksen huomioimiseen, Saaristomeren tilaan, tuulivoimaloiden sijoittamiseen sekä tie- ja väylähankkeisiin (mm. Örön väylä ja Parainen-Nauvo tieyhteys). Käytämme myös osallis-

tumisoikeuttamme ilmoittamalla 31.5. mennessä sellaiset maakunnallisesti tai kansallisesti arvokkaat luontokohteet, jotka tulee huomioida maankäytössä.

Jurmon kehittämiseen käytettiin rahaa

Jurmon lintuasemalla on käynyt alkuvuodesta runsaasti väkeä. Asumistasoa nosti maaliskuun alkupuolella käyttöön otettu, puuvajaan sijoitettu kompostoiva kuivakäymälä. Entinen huussi jäi pelkästään Klasun vuokramökkiläisten käyttöön.

Mikroaaltouuni on hankittu ja paikka sille tehty. Käyttöön se voidaan ottaa heti, kun sähkömies käy vaihtamassa liian pienen automaattisulakkeen suuremmaksi.

Muuta

TLY ja sen toiminta on ollut näkyvästi esillä lehti- ja radiojutuissa, jotka ovat liittyneet muun muassa talvilintulaskentoihin, pihabongaukseen sekä Ruissalon lintukävelyihin.

Maastokausi on nyt parhaimmillaan. Toivotamme kaikille Ukulin

lukijoille hienoja kokemuksia lintujen ja muun luonnon parissa. Muistutamme samalla, että jokainen voi osallistua FINIBA-laskentoihin ja projektilajien, nauru- ja pikkulokin, kartoittamiseen ja näin olla mukana keräämässä tärkeää perustietoa, jota ilman linnuston suojeleminen on mahdotonta. Näistä ja muista ajankohtaisista asioista löydät lisää tietoa tästä lehdestä, TLY:n kotisivuilta, Ukuliverkosta sekä Tiira-lehdestä.

Vakioreitit – linnustonseurannan uusi menetelmä

Lintujen levinneisyyden ja runsauden seurannalla on Suomessa vanhat perinteet. Etenkin Einari Merikallion¹ jo 1940-luvulla aloittamat linjalaskennat ja niiden toistot ovat pitäneet Suomen linnustonseurannan eräänä kärkimaana aina 1990-luvulle saakka. Upea teos Muuttuva pesimälinnusto² esittelee tämän aineiston ja linnustonmuutokset erinomaisesti. Tämän jälkeen on mm. Brittein saarten, Ruotsin ja Tanskan pesimälinnuston seuranta voimistunut selvästi, mutta Suomi on edelleen Euroopan maiden kärkijoukossa seurantojensa monipuolisuuden vuoksi.

Lintujen levinneisyyden ja runsauden muutokset ovat linnustonsuojelun keskeinen tietolähde. Ilman tarkkoja tietoja emme kykene toimimaan tehokkaasti linnuston hyväksi. Sen vuoksi on tärkeää saada mahdollisimman hyvät tiedot lintujen esiintymisestä, jotta suojeletoimet voidaan keskittää oikealla tavalla oikeaan aikaan oikeaan lajiin.

Pitkään käytetyt menetelmät

Lintujen levinneisyyttä koko Suomessa on kartoitettu kaksi kertaa lintuatlaksen merkeissä ja kolmas on menossa. Atlaksesta tarkemmin yhdistyksen kotisivuilla³, valtakunnallisen atlaksen kotisivuilla⁴ ja edellisessä Ukulissa⁵.

Pesimälinnuston runsauden muutoksia on seurattu 1980-luvulta alkaen vuosittain toistettavilla pistelaskennoilla ja linjalaskennoilla. Pistelaskennassa lasketaan 20 pisteen linnusto 5 minuutin otantana yhtenä aamuna alkukesällä. Linjalaskennassa omavalintainen reitti kuljetaan samoin alkukesän aamuna ja kaikki linnut lasketaan. Molemmissa erotellaan linnut lähialueelta ns. pääsaralle ja kaikki havaitut linnut tutkumussaralle. Molempia on laskettuja muutamia vuosittain maakunnassa. Vesilintujen laskentaan on ollut oma seurantansa. Kaikkien seurantojen ohjeet löytyvät luonnontieteellisen keskusmuseon nettisivuilta⁶.

Esko Gustafsson

Talvisin on jo yli 50 vuotta laskettu talvireittejä. Varsinais-Suomessa on runsaasti reittejä, mutta aina mahtuu lisää etenkin jos ei suunnittele reittiä aivan Turun lähiympäristöön. Ohjeet löytyvät Luonnontieteellisen keskusmuseon sivuilta⁶ ja paljon aiheeseen liittyvää on myös TLY:n kotisivuilla³. Tulokset voi palauttaa myös netin kautta. Toivottavasti muidenkin laskentojen tuloksia voi lähiaikoina palauttaa netin kautta.

Vakioreitit

Pitkään käytetyissä menetelmissä on ollut yksi puute ylitse muiden: laskennat eivät ole jakautuneet tasaisesti ja edustavasti Suomen eri kolkkiin. Tietenkään niitä ei ole ollut myöskään riittävästi, mutta se on toinen juttu. Itse valitut reitit ja pisteet eivät välttämättä kuvasta alueen linnustoa samassa suhteessa kuin